

Міністерство освіти і науки України
Київський університет імені Бориса Грінченка
Кафедра видавничої справи

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи
О. Б. Жильцов
2017 року

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА РЕДАГУВАННЯ

6.020303 Філологія (українська мова і література)

Інститут журналістики

2017-2018 рік

Робоча програма Теорія і практика редагування для студентів галузі знань 0203 «Гуманітарні науки» напрямку підготовки: 6.020303 Філологія (українська мова і література) – 2017 року. – 28 с.

Укладач: Заніздра Олена Олександрівна, викладач кафедри видавничої справи

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри видавничої справи

Протокол № 1 від 29 серпня 2017 року

Завідувач кафедри видавничої справи Мова Л. Г. Масімова

Години відповідають робочому навчальному плану

Заступник директора Інституту журналістики

з науково-методичної та навчальної роботи О. А. О. А. Росінька

ЗМІСТ

СТРУКТУРА ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	6
I. ОПИС ПРЕДМЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	6
II. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	7
III. ПРОГРАМА	9
IV. Навчально-методична карта дисципліни «Теорія і практика редагування».....	13
V. ПЛАНИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ	13
VI. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ	17
VII. КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА.....	19
VIII. СИСТЕМА ПОТОЧНОГО І ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ	20
IX. МЕТОДИ НАВЧАННЯ	23
X. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КУРСУ	23
XI. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА	24

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Робоча навчальна програма з дисципліни «Теорія і практика редагування» є нормативним документом Київського університету імені Бориса Грінченка, який розроблено кафедрою реклами видавничої справи на основі освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів відповідно до навчального плану денної форми навчання.

Програма визначає обсяги знань, які повинні опанувати студенти відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційної характеристики, необхідне методичне забезпечення, складові та технологію оцінювання навчальних досягнень студентів.

Метою курсу «Теорія і практика редагування» є здобуття навичок редагування усіх типів літератури, редакторського аналізу видання та вміння орієнтуватися в сучасному видавничому процесі.

Головне **завдання** курсу полягає в тому, щоб дати уявлення про редагування, узагальнити та систематизувати здобуті знання, забезпечити ґрунтовне оволодіння студентами методами і прийомами редакторської роботи з текстами всіх типів літератури відповідно до чинних норм.

Завданнями курсу є :

- ознайомити студентів із загальнотеоретичними питаннями теорії редагування;
- забезпечити оволодіння методикою роботи з композиційною, тематичною і логічною структурами тексту видання, його лексико-стилістичним оформленням;
- познайомити студентів з особливостями роботи редактора над текстами різних типів літератури;
- дати поняття про шляхи вдосконалення рукопису в процесі його підготовки до друку;
- формувати вміння редагувати тексти різних типів та працювати з комп'ютерним варіантом тексту документа;
- орієнтувати студентів на практичне використання теоретичної бази та навичок редакторської оцінки.

У процесі опанування курсу студенти **набувають таких загально-професійних компетентностей:**

- Глибокі знання та здатність до розуміння процесів, що відбуваються в системі «автор-редактор-реципієнт», у мікро- та макросоціальному контексті.
- Глибокі знання української мови. Здатність до глибоких знань української мови.
- Базові знання та здатність до розуміння сучасної теорії та практики редагування. Здатність до використання в сучасній практиці фахівця базових

уявлень про теорію та практику редагування.

- Здатність генерувати нові ідеї у професійній сфері, в теорії та практиці редагування.
- Дослідницькі навички. Здатність виконувати науково-дослідну та прогнозо-аналітичну діяльність на ринку створення, редагування та розповсюдження текстів.

Під час практичних занять та самостійної роботи студенти **здобувають такі спеціалізовано-професійні компетентності:**

- Семіотика тексту. Здатність до розуміння знакової природи вербального і візуального тексту та головних законів семіозису.
- Виробничі навички. Здатність до застосування методів редакторського аналізу при опрацюванні текстів різного цільового і читацького призначення.
- Навички використання програмних засобів у професійній сфері. Здатність аналізувати дизайн-концепцію видання, місце в ній структурно виражальних компонентів, уміння їх фахово оцінювати, оптимізувати.
- Забезпечення якості видавничого продукту. Здатність контролювати якість текстового та мультимедійного контенту різних видів медійних продуктів.

Кількість годин, відведених навчальним планом на вивчення дисципліни, становить 180 год (посеместрово 72 год + 108 год.), із них 34 год (14 + 20 год.) – лекції, 36 год. (14 + 22 год.) – практичні заняття, 100 год. (40 + 60 год.) – самостійна робота, МК – 10 год. (4 + 6 год.)

Вивчення студентами навчальної дисципліни «Теорія і практика редагування» завершується складанням заліку.

СТРУКТУРА ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

I. ОПИС ПРЕДМЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Курс:	Галузь знань, спеціальність, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
<p>Кількість кредитів, відповідних ECTS: <i>5 кредитів</i></p> <p>Змістові модулі:</p> <p>5 модулів <i>2 + 3 модулі</i></p> <p>Загальний обсяг дисципліни (години):</p> <p>180 год. <i>72 + 108 годин</i></p> <p>Тижневих годин: <i>2 + 4 години</i></p>	<p>Шифр та назва галузі знань <i>03 «Гуманітарні науки»</i></p> <p>галузі знань 0203 «Гуманітарні науки»</p> <p>Шифр та назва напрямку підготовки: 6.020303 Філологія (українська мова і література)</p> <p>Освітній рівень <i>«бакалавр»</i></p>	<p>Нормативна</p> <p>Рік підготовки: 4.</p> <p>Семестр: 7 + 8.</p> <p>Аудиторні заняття: 70 год. 28 + 42 <i>годин</i>, з них: Лекції (теоретична підготовка): 34 год. 14 + 20 <i>годин</i></p> <p>Практичні заняття: 36 год. 14 + 22 <i>годин</i></p> <p>Модульні контрольні роботи: 10 год. 4 + 6 <i>годин</i></p> <p>Самостійна робота: 100 год. 40 + 60 <i>години</i></p> <p>Вид контролю: <u>залік</u></p>

II. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
7 семестр

№ п/п	Назви теоретичних розділів	Кількість годин						
		Разом	Аудиторних	Лекцій	Практичних	Семинарських	Індивідуальна робота	Самостійна робота
Змістовий модуль I.								
Методологічні основи редагування								
1.	Сутність і зміст редагування. Об'єкт і предмет редагування	4	4	2	2			
2.	Поняття про текст. Жанрові різновиди текстів	14	4	2	2		10	
3.	Структура об'єкта редагування. Текстові і нетекстові елементи. Апарати видання	14	4	2	2		10	
4.	Методологічні основи редагування. Коректурні знаки. Методи, техніки й методики редагування. Творчі й нетворчі методи редагування	4	4	2	2			
	Модульна контрольні робота	2						2
	Разом	38	16	8	8		20	2
Змістовий модуль II.								
Нормативна база редагування								
5.	Нормативна база редагування. Поняття про норму. Класифікація норм за формою і за змістом	14	4	2	2		10	
6.	Поняття про помилку. Лінгвістична класифікація помилок	14	4	2	2		10	
7.	Стиль автора. Межі втручання редактора в текст	4	4	2	2			
	Модульна контрольні робота	2						2
	Разом	34	12	6	6		20	2
	Разом за навчальним планом	72	28	14	14		40	4

8 семестр

Змістовий модуль III.									
Норми редагування тексту									
1.	Лінгвістичні норми редагування. Психолінгвістичні норми редагування	14	4	2	2			10	
2.	Інформаційні норми редагування. Поняття про новизну інформації	14	4	2	2			10	
3.	Логічні норми редагування. Поняття про модальність	4	4	2	2				
4.	Композиційні норми редагування. Поняття про композицію і архітектуру тексту. Різновиди композиції	4	4	2	2				
	Модульна контрольні робота	2							2
	Разом	38	16	8	8			20	2
Змістовий модуль IV.									
Норми редагування видання									
5.	Соціальні норми редагування видання: етичні, естетичні, юридичні, політичні. Поняття про авторський договір	14	4	2	2			10	
6.	Видавничі норми редагування. Уніфікація елементів. Характеристика шрифтів, ілюстративних оригіналів	14	4	2	2			10	
7.	Поліграфічні норми редагування видання. Поняття про оригінал-макет видання. Правила складання полоси верстання	4	4	2	2				
	Модульна контрольні робота	2							2
	Разом	34	12	6	6			20	2
Змістовий модуль V.									
Редакторська підготовка різних видів видань									
8.	Редакторська підготовка наукових, науково-популярних і навчальних видань	4	4	2	2				
9.	Редакторська підготовка художніх видань. Підготовка перекладних видань	14	4	2	2			10	
10.	Редакторська підготовка газетних, журнальних, рекламних видань	14	4	2	2			10	
11.	Редакторський аналіз видання. Проект власного видання	2	2		2				
	Модульна контрольні робота	2							2
	Разом	36	14	6	8			20	2
	Разом за навчальним планом	108	42	20	22			60	8

III. ПРОГРАМА

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I Методологічні основи редагування

Лекція 1. СУТНІСТЬ І ЗМІСТ РЕДАГУВАННЯ. ОБ'ЄКТ І ПРЕДМЕТ РЕДАГУВАННЯ (2 год.)

Об'єкт і предмет редагування. Методологічна база редагування. Поняття про методи й методики редагування. Галузі редагування. Основні напрямки роботи редактора. Поняття про науку едитологію.

Практичне заняття 1. Сутність і зміст редагування. об'єкт і предмет редагування.

Лекція 2. ПОНЯТТЯ ПРО ТЕКСТ. ЖАНРОВІ РІЗНОВИДИ ТЕКСТІВ (2 год.)

Текст як об'єкт редагування. Види текстів за способом викладу матеріалу. Різновиди текстів за їх жанрово- та структурно-стилістичними особливостями. Особливості їх редагування.

Практичне заняття 2. Редакторське опрацювання текстів з різними жанрово- та структурно-стилістичними особливостями.

Лекція 3. СТРУКТУРА ОБ'ЄКТА РЕДАГУВАННЯ ТЕКСТОВІ І НЕТЕКСТОВІ ЕЛЕМЕНТИ(2 год.)

Видавнича структура авторського оригіналу. Структура текстової частини оригіналу: лінгвістична, композиційна, інформаційна, логічна. Структура нетекстової частини оригіналу: ілюстрації, таблиці, формули. Структура службового апарату видання, пошукового, доповнювального і бібліографії видання.

Практичне заняття 3. Структура об'єкта редагування. Апарати видання.

Лекція 4. МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ РЕДАГУВАННЯ КОРЕКТУРНІ ЗНАКИ (2 год.)

Норми й відхилення при сприйнятті повідомлень. Поняття про помилки як відхилення від норми. Межі усунення помилок. Ступінь редагованості повідомлень. Методи, техніки й методики редагування. Творчі й нетворчі методи редагування

Практичне заняття 4. Методологічні основи редагування. Коректурні знаки.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II Нормативна база редагування

Лекція 5. НОРМАТИВНА БАЗА РЕДАГУВАННЯ. ПОНЯТТЯ ПРО НОРМУ

Поняття редакційної норми. Види норм за формою. Типи норм за змістом. Зафіксовані й незафіксовані норми. Об'єктивні й суб'єктивні норми. Загальні й галузеві норми. Встановлені і невстановлені норми. Творче редагування.

Практичне заняття 5. Нормативна база редагування. Класифікація норм за формою і за змістом.

Лекція 6. ПОНЯТТЯ ПРО ПОМИЛКИ. ЛІНГВІСТИЧНА КЛАСИФІКАЦІЯ ПОМИЛОК (2 год.)

Поняття про помилки як відхилення від норми. Значущість помилок. Загальна класифікація помилок. Реконструкція помилок. Межі усунення помилок.

Практичне заняття 6. Визначення різновидів помилок у тексті при редагуванні.

Лекція 7. СТИЛЬ АВТОРА. МЕЖІ ВТРУЧАННЯ РЕДАКТОРА В ТЕКСТ

Текст як продукт мовної діяльності автора і як предмет перцепції. Техніка редакторського аналізу: аналіз тематичної, фактологічної, перцептивної, композиційної, архітектонічної, логіко-поняттєвої, емоційно-експресивної, інформаційної, комунікативної, психологічної структури тексту

Практичне заняття 7. Редакторський аналіз різних типів текстів.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ ІІІ Норми редагування тексту

Лекція 8. ЛІНГВІСТИЧНІ НОРМИ РЕДАГУВАННЯ. ПСИХОЛІНГВІСТИЧНІ НОРМИ РЕДАГУВАННЯ

Лінгвістичні норми редагування: орфографічні, пунктуаційні, орфоепічні, стилістичні тощо. Норми для рівня морфем, слів, словосполучень, речень, НФС. Психолінгвістичні норми редагування.

Практичне заняття 1. Опрацювання лінгвістичних і психолінгвістичних норм у різних типах текстів.

Лекція 9. ІНФОРМАЦІЙНІ НОРМИ РЕДАГУВАННЯ

Інформаційні норми редагування. Оцінювання новизни інформації. Норми редагування кількості та новизни інформації.

Практичне заняття 2. Опрацювання інформаційних норм у різних типах текстів.

Лекція 10. ЛОГІЧНІ НОРМИ РЕДАГУВАННЯ ПОНЯТТЯ ПРО МОДАЛЬНІСТЬ (2 год.)

Логічні норми редагування. Норми редагування понять, тверджень і виводів. Два аспекти істинності тверджень. Співвіднесеність між істинністю тверджень і видом літератури.

Практичне заняття 3. Опрацювання логічних норм у різних типах текстів.

Лекція 11. КОМПОЗИЦІЙНІ НОРМИ РЕДАГУВАННЯ РІЗНОВИДИ КОМПОЗИЦІЇ (2 год.)

Композиційні норми редагування. Поняття про композицію і архітектуру тексту. Види композиції. Композиційні шаблони. Рубрикація і норми редагування рубрик.

Практичне заняття 4. Опрацювання композиційних норм у різних типах текстів.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ IV Норми редагування видання

Лекція 12. СОЦІАЛЬНІ НОРМИ РЕДАГУВАННЯ ВИДАННЯ (2 год.)

Соціальні норми редагування видання: етичні, естетичні, юридичні, політичні. Поняття про авторський договір.

Практичне заняття 5. Опрацювання соціальних норм у різних типах видань.

Лекція 13. ВИДАВНИЧІ НОРМИ РЕДАГУВАННЯ ВИДАННЯ (2 год.)

Видавничі норми редагування. Уніфікація елементів. Характеристика шрифтів, ілюстративних оригіналів. Коректура. Норми для набору тексту, для ілюстрацій, для апарату видання.

Практичне заняття 6. Опрацювання видавничих норм у різних типах видань..

Лекція 14. ПОЛІГРАФІЧНІ НОРМИ РЕДАГУВАННЯ ВИДАННЯ (2 год.)

Поліграфічні норми редагування видання. Поняття про оригінал-макет видання. Правила складання полоси верстання. Види і загальні норми верстання.

Практичне заняття 7. Опрацювання поліграфічних норм у різних типах видань.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ V.

Редакторська підготовка різних видів видань

Лекція 15. РЕДАКТОРСЬКА ПІДГОТОВКА НАУКОВИХ, НАУКОВО-ПОПУЛЯРНИХ І НАВЧАЛЬНИХ ВИДАНЬ (2 год.)

Специфіка наукових видань та особливості їх редагування. Специфіка науково-популярних видань та особливості їх редагування. Специфіка навчальних видань та особливості їх редагування.

Практичне заняття 8. Редакторська підготовка наукових, науково-популярних і навчальних видань.

**Лекція 9. РЕДАКТОРСЬКА ПІДГОТОВКА ХУДОЖНІХ ВИДАНЬ.
ПІДГОТОВКА ПЕРЕКЛАДНИХ ВИДАНЬ (2 год.)**

Специфіка художніх видань та особливості їх редагування. Специфіка перекладних видань та особливості їх редагування.

Практичне заняття 9. Редакторська підготовка художніх видань. Підготовка перекладних видань.

**Лекція 10. РЕДАКТОРСЬКА ПІДГОТОВКА ГАЗЕТНИХ,
ЖУРНАЛЬНИХ, РЕКЛАМНИХ ВИДАНЬ (2 год.)**

Специфіка газетних видань та особливості їх редагування. Специфіка журнальних видань та особливості їх редагування. Специфіка рекламних видань та особливості їх редагування.

Практичне заняття 10. Редакторська підготовка газетних, журнальних, рекламних видань.

Практичне заняття 11. Редакторський аналіз видання. Проект власного видання.

IV. Навчально-методична карта дисципліни «Теорія і практика редагування»

7 семестр

Разом: 72 год., лекції – 14 год., семінарські заняття – 14 год.,
самостійна робота – 40 год., мк – 4 год.

Тиждень	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
Модулі	Змістовий модуль I					Змістовий модуль II				
Назва модуля	Методологічні основи редагування					Нормативна база редагування				
Кількість балів за модуль	98 балів					81 балів				
Лекції	відвідування – 4 б.					відвідування – 3 б.				
Теми лекцій	Сутність і зміст редагування. Об'єкт і предмет редагування – 1 б.	Поняття про текст. Жанрові різновиди текстів – 1 б.	Структура об'єкта редагування. Текстові і нетекстові елементи – 1 б.	Методологічні основи редагування. Методи, техніки й методики редагування. Творчі й нетворчі методи редагування – 1 б.	Нормативна база редагування. Поняття про норму. Класифікація норм за формою і за змістом – 1 б.	Поняття про помилку. Лінгвістична класифікація помилок – 1 б.	Стиль автора. Межі втручання редактора в текст – 1 б.			
Теми семінарських занять	Сутність і зміст редагування. Об'єкт і предмет редагування – 1 б. + 10б.	Редакторське опрацювання текстів з різними жанрово- та структурно-стилістичними особливостями – 1 б. + 10б.	Структура об'єкта редагування. Апарати видання – 1 б. + 10б.	Методологічні основи редагування. Коректурні знаки – 1 б. + 10б.	Нормативна база редагування. Класифікація норм за формою і за змістом – 1 б. + 10б.	Визначення різновидів помилок у тексті при редагуванні – 1 б. + 10б.	Редакторський аналіз різних типів текстів. Визначення стилю автора – 1 б. + 10б.			
Самостійна робота	5	5	5	5x2	5	5	5	5	5	5
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота (25 балів)					Модульна контрольна робота (25 балів)				
Підсумковий контроль	Усього 179 бали									

8 семестр

Разом: 108 год., лекції – 20 год., семінарські заняття – 22 год.,
самостійна робота – 60 год., мк – 6 год., семестровий контроль – 2 год.

Тиждень	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	
Модулі	Змістовий модуль III					Змістовий модуль IV			Змістовий модуль V		
Назва модуля	Норми редагування тексту					Норми редагування видання			Редакторська підготовка різних видів видань		
Кількість балів за модуль	93 балів					76 балів			92 балів		
Лекції	відвідування – 4 б.					відвідування – 3 б.			відвідування – 3 б.		
Теми лекцій	Лінгвістичні та психолінгвістичні норми редагування – 1 б.	Інформаційні норми редагування. Поняття про новизну інформації – 1 б.	Логічні норми редагування – 1 б.	Композиційні норми редагування – 1 б.	Соціальні норми редагування – 1 б.	Видавничі норми редагування – 1 б.	Поліграфічні норми редагування – 1 б.	Редакторська підготовка наукових, науково-популярних і навчальних видань – 1 б.	Редакторська підготовка художніх видань. Підготовка перекладних видань	Редакторська підготовка газетних, журнальних, рекламних видань – 1 б.	
Теми семінарських занять	Опрацювання лінгвістичних і психолінгвістичних норм у різних типах текстів 1 б. + 10б.	Опрацювання інформаційних норм у різних типах текстів – 1 б. + 10б.	Опрацювання логічних норм у різних типах текстів – 1 б. + 10б.	Опрацювання композиційних норм у різних типах текстів – 1 б. + 10б.	Опрацювання соціальних норм у різних типах видань – 1 б. + 10б.	Опрацювання видавничих норм у різних типах видань – 1 б. + 10б.	Опрацювання поліграфічних норм у різних типах видань – 1 б. + 10б.	Редакторська підготовка наукових, науково-популярних і навчальних видань – 1 б. + 10б.	Редакторська підготовка художніх видань. Підготовка перекладних видань – 1 б. + 10б.	Редакторська підготовка газетних, журнальних, рекламних видань. – 1 б. + 10б.	Редакторський аналіз видання. Проект власного видання – 1 б. + 10б.
Самостійна робота	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
ІНДЗ	30										
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота (25 балів)					Модульна контрольна робота (25 балів)			Модульна контрольна робота (25 балів)		
Підсумковий контроль	Усього 291 бали										

V. ПЛАНИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Змістовий модуль I

Методологічні основи редагування

Практичне заняття 1

Сутність і зміст редагування. Об'єкт і предмет редагування.

1. Об'єкт і предмет редагування.
2. Поняття про методи й методики редагування.
3. Основні напрямки роботи редактора.
4. Тестове завдання.

Практичне заняття 2

Редакторське опрацювання текстів з різними жанрово- та структурно-стилістичними особливостями.

1. Текст як об'єкт редагування.
2. Види текстів за способом викладу матеріалу.
3. Різновиди текстів за їх жанрово-стилістичними особливостями.
4. Різновиди текстів за їх структурно-стилістичними особливостями
5. Особливості їх редагування.

Практичне заняття 3

Структура об'єкта редагування. Апарати видання

1. Структура текстової частини оригіналу: лінгвістична, композиційна, інформаційна, логічна.
2. Структура нетекстової частини оригіналу: ілюстрації, таблиці, формули.
3. Службовий апарат видання.
4. Довідково-пошуковий апарат видання: зміст, покажчики, колонтитули.
5. Довідково-пояснювальний апарат видання: передмова, коментарі, примітки, додатки.
6. Бібліографічний апарат видання, сучасні правила бібліографічного опису.

Практичне заняття 4

Методологічні основи редагування. Коректурні знаки

1. Методи, техніки й методики редагування.
2. Творчі й нетворчі методи редагування.
3. Ступінь редагованості повідомлень.
4. Коректурні знаки.
5. Практичне завдання з редагування.

Змістовий модуль II

Нормативна база редагування

Практичне заняття 5

Нормативна база редагування. Класифікація норм за формою і за змістом.

1. Поняття редакційної норми.
2. Зафіксовані й незафіксовані норми.
3. Об'єктивні й суб'єктивні норми.
4. Види норм за формою і змістом.
5. Творче редагування.

Практичне заняття 6

Визначення різновидів помилок у тексті при редагуванні.

1. Поняття про помилки як відхилення від норми.
2. Загальна класифікація помилок.
3. Межі усунення помилок.
4. Практичне завдання з редагування.

Практичне заняття 7

Редакторський аналіз різних типів текстів. Визначення стилю автора

1. Текст як продукт мовної діяльності автора і як предмет перцепції.
2. Техніка редакторського аналізу: практичний аспект.
3. Межі втручання редактора в текст.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III

Норми редагування тексту

Практичне заняття 8

Опрацювання лінгвістичних і психолінгвістичних норм у різних типах текстів.

1. Лінгвістичні норми редагування: орфографічні, пунктуаційні, орфоепічні, стилістичні тощо.
2. Норми для рівня морфем, слів, словосполучень, речень, НФЄ.
3. Психолінгвістичні норми редагування.
4. Практичне завдання з редагування.

Практичне заняття 9**Опрацювання інформаційних норм у різних типах текстів.**

1. Інформаційні норми редагування.
2. Оцінювання новизни інформації.
3. Норми редагування кількості та новизни інформації.
4. Практичне завдання з редагування.

Практичне заняття 10**Опрацювання логічних норм у різних типах текстів.**

1. Логічні норми редагування. Норми редагування понять, тверджень і виводів.
2. Поняття про модальність.
3. Два аспекти істинності тверджень. Співвіднесеність між істинністю тверджень і видом літератури.
4. Практичне завдання з редагування.

Практичне заняття 11**Опрацювання композиційних норм у різних типах текстів.**

1. Композиційні норми редагування. Рубрикація і норми редагування рубрик.
2. Поняття про композицію і архітекtonіку тексту.
3. Види композиції. Композиційні шаблони.
4. Практичне завдання з редагування.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ IV**Норми редагування видання****Практичне заняття 12****Опрацювання соціальних норм у різних типах видань.**

1. Соціальні норми редагування видання: етичні, естетичні, юридичні, політичні.
2. Поняття про авторський договір.
3. Практичне завдання з редагування.

Практичне заняття 13**Опрацювання видавничих норм у різних типах видань.**

1. Видавничі норми редагування. Норми для набору тексту, для ілюстрацій, для апарату видання.
2. Коректура. Уніфікація елементів.
3. Характеристика шрифтів, ілюстративних оригіналів.
4. Практичне завдання з редагування.

Практичне заняття 14**Опрацювання поліграфічних норм у різних типах видань.**

1. Поліграфічні норми редагування видання. Правила складання полоси верстання.
2. Поняття про оригінал-макет видання.
3. Види і загальні норми верстання.
4. Практичне завдання з редагування.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ V**Редакторська підготовка різних видів видань****Практичне заняття 15****Редакторська підготовка наукових, науково-популярних і навчальних видань.**

1. Специфіка наукових видань та особливості їх редагування.
2. Специфіка науково-популярних видань та особливості їх редагування.
3. Специфіка навчальних видань та особливості їх редагування.
4. Практичне завдання з редагування.

Практичне заняття 16**Редакторська підготовка художніх видань. Підготовка перекладних видань**

1. Специфіка художніх видань та особливості їх редагування.
2. Специфіка перекладних видань та особливості їх редагування.
3. Вимоги до редагування перекладів.
4. Практичне завдання з редагування.

Практичне заняття 17**Редакторська підготовка газетних, журнальних, рекламних видань**

1. Специфіка газетних видань та особливості їх редагування.
2. Специфіка журнальних видань та особливості їх редагування.
3. Специфіка рекламних видань та особливості їх редагування.

4. Практичне завдання з редагування.

Практичне заняття 18

Редакторський аналіз видання. Проект власного видання

1. Редакторський аналіз видання: практичний аспект.
2. Обґрунтування концепції власного видання.
3. Підготовка проекту власного видання: вибір теми, композиції, жанру і виду видання за цільовим призначенням, художнього оформлення.
4. Практичне завдання з редагування.

VI. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Змістовий модуль I

Методологічні основи редагування – 20 год

1. Підібрати текст для редагування із друкованих видань, ЗМІ, Інтернету тощо – 3 год.
2. Підібрати для аналізу тексти з різними жанрово- та структурно-стилістичними особливостями – 4 год
3. Дослідити структуру авторського оригіналу. З'ясувати, чого не вистачатиме для його комплектності у різних видах видань (на прикладі двох видань різних видів) – 4 год.
4. Проаналізувати вихідні відомості видання на титульному аркуші, на звороті титульного аркуша, на прикінцевих сторінках видання – 4 год.
5. Проаналізувати довідково-пошуковий, довідково-пояснювальний і бібліографічний апарат видання – 5 год.

Змістовий модуль II

Нормативна база редагування – 20 год

1. Відредагувати текст, визначити, які найтипівіші помилки зустрічаються в ньому – 5 год.
2. Підібрати текст для редагування із друкованих видань, ЗМІ, Інтернету тощо, відредагувати і проаналізувати, які норми було порушено в текстах – 6 год.
3. Написати творче есе на 2 тис. знаків на вільну тему. Проаналізувати свій авторський стиль – 4 год.
4. Відредагувати творче есе колеги. Визначити, які види помилок в ньому зустрічаються – 5 год.

Змістовий модуль III

Норми редагування тексту – 20 год

1. Підібрати тексти з порушенням лінгвістичних та психолінгвістичних норм редагування, проаналізувати їх – 6 год.
2. Підібрати тексти з порушенням інформаційних і логічних норм редагування, проаналізувати їх – 8 год.
3. Підібрати тексти з порушенням композиційних і архітектонічних норм редагування, проаналізувати їх – 6 год.

Змістовий модуль IV

Норми редагування видання – 20 год

1. Знайти або скласти зразок авторського договору з видавництвом, проаналізувати його. – 4 год.
2. Підібрати одне видання (представлене у мережі Інтернет, у відкритому доступі в форматі *PDF*) з порушенням етичних та естетичних норм редагування, проаналізувати. – 6 год.
3. Підібрати одне видання (представлене у мережі Інтернет, у відкритому доступі в форматі *PDF*), докладно проаналізувати якість дотримання видавничих норм редагування. – 4 год.
4. Докладно охарактеризувати композицію будь-якого видання, загальний обсяг текстових компонентів якого становить не менше двох 80 тис. знаків (із пробілами). – 6 год.

Змістовий модуль V

Редакторська підготовка різних видів видань – 20 год

1. Здійснити редакторський аналіз наукового книжкового видання (представленого в мережі Інтернет, у відкритому доступі в форматі *PDF*) за планом:
 - проаналізувати текстову частину видання: композиція, архітектоніка, стиль викладу відповідно до цільового призначення видання тощо;
 - проаналізувати додатки, бібліографічний список, покажчики, всі наявні види пошукових та пояснювальних компонентів у цьому виданні;
 - проаналізувати графічне оформлення видання.– 4 год.

2. Здійснити редакторський аналіз одного випуску періодичного видання (представленого в мережі Інтернет, у відкритому доступі) за поданим вище планом.– 4 год.
3. Знайти у періодичних виданнях, представлених у мережі Інтернет, у відкритому доступі, 5 статей, у яких заголовок не відповідає основному тексту статті. – 6 год.
4. Підготувати проект власного видання: обґрунтувати вибір теми, композиції, жанру і виду видання за цільовим призначенням, графічного оформлення. – 6 год.

Карту самостійної роботи, де визначено форми академічного контролю, успішність (бали) і термін виконання самостійної роботи студентами, подано у вигляді табл. 6.1.

Таблиця 6.1

КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали	Термін виконання (тижні)
Змістовий модуль I.			
Методологічні основи редагування			
Підібрати текст для редагування із друкованих видань, ЗМІ, Інтернету тощо	практичне заняття	5	I-II
Підібрати для аналізу тексти з різними жанрово- та структурно-стилістичними особливостями	Самостійна робота, практичне заняття	5	I-II
Дослідити структуру авторського оригіналу. З'ясувати, чого не вистачатиме для його комплектності у різних видах видань (на прикладі двох видань різних видів)	Самостійна робота, практичне заняття, залік	5	II-III
Проаналізувати вихідні відомості видання на титульному аркуші, на звороті титульного аркуша, на прикінцевих сторінках видання	Самостійна робота, практичне заняття, залік	5	III-IV
Проаналізувати довідково-пошуковий, довідково-пояснювальний і бібліографічний апарат видання	Самостійна робота, практичне заняття, залік	5	IV-V
Змістовий модуль II.			
Нормативна база редагування			
Відредагувати текст, визначити, які найтипівіші помилки трапляються в ньому	Самостійна робота, практичне заняття	5	IV-V
Підібрати текст для редагування із друкованих видань, ЗМІ, Інтернету тощо, відредагувати і проаналізувати, які норми було порушено в текстах	Самостійна робота, практичне заняття	5	IV-V
Написати творче есе на 2 тис. знаків на вільну тему. Проаналізувати свій авторський стиль	Практичне заняття, модульний контроль	5	VI- VII
Відредагувати творче есе колеги. Визначити, які види помилок в ньому зустрічаються	Практичне заняття, модульний контроль	5	VI- VII

<i>Разом: 40 год.</i>		<i>Разом: 45 балів</i>	
Змістовий модуль III			
Норми редагування тексту			
Підібрати тексти з порушенням лінгвістичних та психолінгвістичних норм редагування, проаналізувати їх	Самостійна робота, практичне заняття	5	I-II
Підібрати тексти з порушенням інформаційних і логічних норм редагування, проаналізувати їх	Самостійна робота, практичне заняття	5	II-III
Підібрати тексти з порушенням композиційних і архітектонічних норм редагування, проаналізувати їх	Самостійна робота, практичне заняття	5	III-IV
Змістовий модуль IV			
Норми редагування видання			
Знайти зразок авторського договору з видавництвом, проаналізувати його	Самостійна робота, практичне заняття	5	IV-V
Підібрати видання з порушенням етичних та естетичних норм редагування, проаналізувати їх	Самостійна робота, практичне заняття	5	IV-V
Підібрати видання з порушенням видавничих та поліграфічних норм редагування, проаналізувати їх	Самостійна робота, практичне заняття	5	V- VI
Поділитися на групи, відредагувати видання колективно, представити результати на практичному занятті	Самостійна робота, практичне заняття	5	V- VI
Змістовий модуль V			
Редакторська підготовка різних видів видань			
Здійснити редакторський аналіз книжкового видання (4 год) за планом	Самостійна робота, практичне заняття	5	VI- VII
Здійснити редакторський аналіз періодичного видання за поданим вище планом	Самостійна робота, практичне заняття	5	VI- VII
Здійснити редакторський аналіз перекладного видання	Самостійна робота, практичне заняття	5	VII- VIII
Підготувати проект власного видання: обґрунтувати вибір теми, композиції, жанру і виду видання за цільовим призначенням, художнього оформлення	Самостійна робота, практичне заняття	5	VII- VIII
<i>Разом: 60 год.</i>		<i>Разом: 55 балів</i>	

VIII. СИСТЕМА ПОТОЧНОГО І ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

Навчальні досягнення студентів із дисципліни «Теорія і практика редагування» оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип покрокової звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення

кількості підсумкових балів до 100.

Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до навчально-методичної карти (п. IV), де зазначено види й терміни контролю. Систему рейтингових балів для різних видів контролю та порядок їх переведення у національну (4-бальну) та європейську (ECTS) шкалу подано у табл. 8.1, табл. 8.2.

Таблиця 8.1

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного) контролю
7 семестр

№	Вид діяльності	Кількість балів за одиницю	Кількість одиниць до розрахунку	Всього
1	Відвідування лекцій	1	7	7
2	Відвідування практичних (семінарських) занять	1	7	7
3	Робота на семінарському занятті	10	7	70
4	Виконання завдання з самостійної роботи (домашнього завдання)	5	9	45
5	Модульна контрольна робота	25	2	50
максимальна кількість балів 179				

Розрахунок: $179:100=1,8$

Студент набрав: 150

Оцінка: $150:1,8 = 83$ (бал за семестр)

8 семестр

№	Вид діяльності	Кількість балів за одиницю	Кількість одиниць до розрахунку	Всього
1	Відвідування лекцій	1	10	10
2	Відвідування практичних (семінарських) занять	1	11	11
3	Робота на практичному занятті	10	11	110
4	Виконання завдання з самостійної роботи	5	11	55

	(домашнього завдання)			
5	Модульна контрольна робота	25	3	75
максимальна кількість балів 291				

Розрахунок: $291:100=2,9$

Студент набрав: 250

Оцінка: $250:2,9 = 86$ (балів за семестр)

У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів застосовуються такі методи:

➤ **Методи усного контролю:** індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, екзамен.

➤ **Методи письмового контролю:** тестові завдання, самостійна робота, модульна контрольна робота.

Таблиця 8.2

Порядок переведення рейтингових показників успішності

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно — відмінний рівень знань (умінь) у межах обов'язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре — достатньо високий рівень знань (умінь) у межах обов'язкового матеріалу без суттєвих грубих помилок
C	75-81 балів	Добре — в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно — посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо — мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання — незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу — досить низький

		рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни
--	--	---

Кожний модуль включає бали за поточну роботу студента на семінарських, практичних заняттях, виконання самостійної роботи, індивідуальну роботу, модульну контрольну роботу.

Виконання модульних контрольних робіт здійснюється з використанням роздрукованих завдань.

Модульний контроль знань студентів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної та індивідуальної навчально-дослідної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- ✓ вчасність виконання навчальних завдань;
- ✓ повний обсяг їх виконання;
- ✓ якість виконання навчальних завдань;
- ✓ самостійність виконання;
- ✓ творчий підхід у виконанні завдань;
- ✓ ініціативність у навчальній діяльності.

ІХ. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1) За джерелом інформації:

- *Словесні:* лекція (традиційна, проблемна), семінари, пояснення, розповідь, бесіда.
- *Наочні:* спостереження, ілюстрація, демонстрація.
- *Практичні:* вправи.

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з книгою; виконання індивідуальних навчальних завдань.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

1) Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

X. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КУРСУ

- ✓ опорні конспекти лекцій;

- ✓ навчальні посібники;
- ✓ робоча навчальна програма;
- ✓ засоби підсумкового контролю (комплект завдань для модульних контрольних робіт).

XI. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. *Добровольський О. О.* Підготовка оригіналів до видання: на допомогу авторові, рецензентові, редакторові, коректорові / О. О. Добровольський, М. С. Хойнацький. — К. : Вища школа, 1991. — 111 с.
2. *Мильчин А. Э.* Методика редакування текста / А. Э. Мильчин. — М. : Книга, 1980. — 320 с.
3. *Мильчин А. Э.* Справочник издателя и автора / А. Э. Мильчин, Л. К. Чельцова. — М. : Олимп, 1999. — 688 с.
4. *Партико З. В.* Загальне редакування: нормативні основи : навч. пос. / З. В. Партико. — Л. : ВФ Афіша, 2006. — 416 с.
5. *Різун В. В.* Літературне редакування / В. В. Різун. — К. : Либідь, 1996. — 240 с.
6. *Серажим К. С.* Літературне редакування : навч.-метод. пос. / К. С. Серажим. — К. : Паливода А. В., 2012. — 142 с.
7. *Тимошик М.* Книга для автора, редактора, видавця : практич. пос. / Микола Тимошик. — К. : Наша культура і наука, 2006. — 560 с.
8. *Тимошик М.* Теоретичні та практичні аспекти методики редакування / Микола Тимошик // Комунікаційні технології: наук. журн. [гол. ред. О. М. Холод]. — Т. 2. — К. : КНУКіМ, 2013. — С. 140–146.
9. *Український правопис* / НАН України, Інститут мовознавства ім. О. О. Потебні ; Інститут української мови. — К. : Наук. думка, 2012. — 288 с.

Додаткова література

- Антисуржик* / за ред. О. Сербенської. — Л. : Світ, 1994. — 154 с.
- Антоненко-Давидович Б.* Як ми говоримо / Б. Антоненко-Давидович. — К. : Книга, 2011. — 251 с.
- Бабич Н.Д.* Основи культури мовлення / Н. Д. Бабич. — Л. : Світ, 1993. — 232 с.
- Былинский К. И.* Литературное редактирование / К. И. Былинский, Д. Э. Розенталь. — 2-е изд. — М. : Искусство, 1961. — 354 с.
- Библиографическая запись. Сокращение слов и словосочетаний на русском языке. Общие требования и правила* : (ГОСТ Р 7.0.12–2011). — Введен в

действие 2011.12.01. — М. : Стандартиформ, 2012. — (Система стандартів по інформації, бібліотечному и издательському делу).

Валуєнко Б. В. Архітектура книги / Б. В. Валуєнко. — К. : Мистецтво, 1976. — 212 с., іл.

Василишин Д. В. Рекомендації зі складання й оформлення списку використаних джерел і літератури / Д. В. Василишин, О. М. Василишин. — Л. : Укр. акад. друкарства, 2008. — 168 с.

Василишин Д. В. Технологія набору та верстки : навч. посіб. / Д. В. Василишин, О. М. Василишин ; за ред. О. В. Мельникова ; рец. : О. М. Величко, М. С. Антоник, Ю. Ц. Жидецький. — Л. : Укр. акад. друкарства, 2011. — 272 с.

Видавець майбутнього: маркетинг і менеджмент у видавництві / Г. Бем, Й. Вернер, Г. Гордт, Г. Шульг. — К. : Основи, 1994. — 176 с.

Видавнича справа та редагування в Україні: постаті і джерела (XIX — перша третина XX ст.) : навч. пос. / за ред. Н. Зелінської. — Л. : Світ, 2003. — 612 с.

Видання. Вихідні відомості : (ДСТУ ГОСТ 4861:2007). — К. : Держспоживстандарт України, 2009. — 50 с.

Видання. Поліграфічне виконання. Терміни та визначенн : (ДСТУ 3018-95). — К. : Держстандарт України, 1995. — 21 с.

Гавенко С. Конструкція книги : навч. пос. для студ. полігр. спец. вищ. навч. закладів / С. Гавенко, Л. Кулік, М. Мартинюк. — Л. : Фенікс, 1999. — 134 с.

Громик Ю. В. Український правопис : навч. пос. / Ю. В. Громик. — К. : Центр учбової літератури, 2013. — 140 с.

Добровольський О. О. Підготовка оригіналів до видання: на допомогу авторів, рецензентів, редакторів, коректорів / О. О. Добровольський, М. С. Хойнацький. — К. : Вища школа, 1991. — 111 с.

Закон України "Про видавничу справу" // Урядовий кур'єр. — 1997. — 19 липня. — № 130-131.

Зелінська Н. Теоретичні засади роботи редактора над літературною формою твору (літературне опрацювання тексту) / Н. Зелінська. — К. : ІМКВО, 1989. — 76 с.

Іванченко Р. Г. Літературне редагування / Р. Г. Іванченко. — К. : Вища школа, 1983. — 368 с.

Інформація та документація. Бібліографічний опис. Скорочення слів і словосполучень українською мовою. Загальні вимоги та правила : (ISO 4:1984, NEQ ; ISO 832:1994, NEQ). ДСТУ 3582:2013. — [Чин. від 2014-01-01]. — Київ : Мінекономрозвитку України, 2014. — 14 с. — (Національний стандарт України).

Капелюшний А. О. Редагування в засобах масової інформації : навч. пос. / А. О. Капелюшний. — Вид 2-ге., випр. і допов. — Л. : ПАІС, 2009. — 431 с.

- Капелюшний А. О.* Стилiстика i редагування журналістських текстiв / А. О. Капелюшний. — Л. : ПАІС, 2003. — 344 с.
- Капелюшний А. О.* Стилiстика й редагування : практичний словник-довiдник журналіста / А. О. Капелюшний. — Л. : ПАІС, 2002. — 576 с.
- Капелюшний А. О.* Типологія журналістських помилок / А. О. Капелюшний. — Л. : ПАІС, 2000. — 68 с.
- Крайнікова Т. С.* Коректура : підруч. / Т. С. Крайнікова. — К. : Наша наука i культура, 2004. — 252 с.
- Мильчин А. Э.* Издательский словарь-справочник / А. Э. Мильчин. — М. : ОЛМА-Пресс, 2003. — 558 с.: ил.
- Мильчин А. Э.* Культура издания, или Как не надо и как надо делать книги / А. Э. Мильчин. — М. : Логос, 2002. — 224 с.
- Мильчин А. Э.* Методика редактирования текста / А. Э. Мильчин. — М. : Книга, 1980. — 320 с.
- Накорякова К. М.* Методика редакторской оценки текста / К. М. Накорякова. — М. : Изд-во Моск. ун-та, 1970. — 27 с.
- Непийвода Н.* Сам собі редактор. Порадник з української мови / Н. Ф. Непийвода ; за ред. І. І. Осташа. — К. : Українська книга, 1998. — 238 с.
- Огар Е. І.* Українсько-російський та російсько-український словник-довiдник з видавничої справи. — Львів : Палітра друку, 2002. — 224 с.
- Памятная книга редактора* / В. А. Абрамов и др. ; сост. А. Э. Мильчин. — Изд. 2-е, испр., переработ. — М. : Книга, 1998. — 415 с.
- Партико З. В.* Комп'ютеризація видавничого процесу / З. В. Партико. — К. : Вища школа, 1996. — 208 с.
- Партико З. В.* Словник видавничих термінів / З. В. Партико. — Запоріжжя : КПУ, 2013. — 68 с.
- Пикок Дж.* Издательское дело / Дж. Пикок ; пер. с англ. — 2-е изд., испр. и доп. — М. : Издательство ЭКОМ, 2002. — 424 с.: ил.
- Пономарів О. Д.* Культура слова: Мовностилістичні поради / О. Д. Пономарів. — К. : Либідь, 1999. — 240 с.